

หนังสือใหม่ค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างความยากจน สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม

กรุงเทพฯ ประเทศไทย (8 สิงหาคม 2549) – ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) ร่วมกับเดอะ เวิร์ล คอนเวอร์เซชัน ยูเนียน (The World Conversation Union :IUCN) ได้เปิดตัวหนังสือใหม่วันนี้ โดยหนังสือดังกล่าวระบุว่าคนยากจนส่วนใหญ่ในภูมิภาคเอเชียอาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทซึ่งระบบนิเวศวิทยาอันประกอบด้วย น้ำ ทุ่งหญ้า พื้นดิน และป่า กำลังประสบปัญหาจากการแสวงหาประโยชน์และการใช้ประโยชน์แบบไม่ยั่งยืนจากพื้นที่ดังกล่าว

นอกจากนั้น ชาวเอเชียประมาณ 620 ล้านคนยังคงยากจนอยู่มาก และถึงแม้ว่าการคาดการณ์ในเชิงบวกมากที่สุดระบุว่าจำนวนคนยากจนที่มีรายได้ 1 เหรียญสหรัฐ. ต่อวัน จะลดลงเหลือ 150-300 ล้านคนภายในปี 2558 แต่หนังสือเล่มนี้ก็ชี้ให้เห็นว่ายังคงมีประชากรประมาณ 1.2-1.5 พันล้านคนที่มีรายได้ต่อหัวเพียง 2 เหรียญสหรัฐ. ต่อวัน

สำหรับชาวเอเชียชนบทนับล้านๆ คนที่ยากจน ระบบนิเวศวิทยาและทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับพวกเขาเหล่านั้นมีความสำคัญต่อสุขภาพและการดำรงชีวิตที่ดีในแต่ละวัน หากระบบนิเวศวิทยาเสื่อมถอยลง คนยากจนโดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก จะได้รับผลกระทบมากที่สุดจากปัญหาด้านสุขภาพอนามัยอันเนื่องมาจากน้ำที่ขาดแคลน หรือน้ำสกปรก และอากาศเป็นพิษ อีกทั้งยังก่อให้เกิดปัญหาจากการนำทรัพยากรธรรมชาติเช่น น้ำและฟืน มาใช้ในชีวิตประจำวัน

หนังสือเล่มใหม่เรื่อง “ความยากจน สุขภาพ และระบบนิเวศวิทยา : ประสบการณ์จากเอเชีย” ซึ่งประกอบด้วย 16 กรณีศึกษา ได้เน้นถึงความท้าทายของคนยากจนเหล่านั้นและการอาศัยพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติของครัวเรือนในทั่วภูมิภาคเอเชีย

นาย เนสซิม เจ อาเม็ด ผู้อำนวยการเอดีบี และนายอาบัน คาบราจี ผู้อำนวยการประจำภูมิภาคเอเชียของไอยูซีเอ็น ได้กล่าวในบทนำของหนังสือว่า “เอดีบี และไอยูซีเอ็น มีความยินดีที่จะร่วมกันจัดทำกรณีศึกษาดังกล่าวเพื่อสนับสนุนการสร้างความเข้าใจที่ดีขึ้นเกี่ยวกับระบบการจัดการทรัพยากรของเอเชียและความสำคัญของการจัดการทรัพยากรต่อการลดความยากจน อีกทั้งยังมั่นใจว่าเอกสารและการวิเคราะห์จากประสบการณ์ของเอเชียจะนำไปสู่การบรรเทาความยากจนและการอนุรักษ์ระบบนิเวศวิทยาที่ดีขึ้น”

กรณีศึกษาดังกล่าวได้รวมถึงการวิเคราะห์เกี่ยวกับแรงกดดันต่อระบบการเกษตรในประเทศจีน อินเดีย และปากีสถาน รวมทั้งได้ยกตัวอย่างของความเชื่อมโยงระหว่างครัวเรือนหรือชุมชนกับระบบน้ำจัดหรือระบบนิเวศวิทยาทางน้ำ ในประเทศบังคลาเทศ จีน อินเดีย ลาว และศรีลังกา

สำหรับกรณีศึกษาของประเทศมองโกเลียเป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างระบบนิเวศวิทยาของทุ่งหญ้าที่ใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์ ในขณะที่กรณีศึกษาของประเทศเนปาลและจีนได้ศึกษาว่าคนยากจนพึ่งพาอาศัยป่าอย่างไรในการหาแหล่งวัตถุดิบสำหรับฟางเลี้ยงสัตว์ ยา ฝิ่น และผลิตภัณฑ์อื่นๆ นอกจากนี้ยังมีกรณีศึกษาในระดับภูมิภาคที่อธิบายถึงซับซ้อนของการเชื่อมโยงระหว่างเพศ ความยากจน และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังมีกรณีศึกษาอื่นๆ จากที่ราบสูงในประเทศเวียดนาม กลุ่มชาวเขาในเขตโอริสสา (Orissa) ประเทศอินเดีย และในมณฑลยูนนานของประเทศจีน เพื่อแสดงให้เห็นว่าชนกลุ่มน้อยต่างๆ ไม่เพียงแต่เป็นกลุ่มที่ยากจนที่สุดเท่านั้น แต่ยังเป็นกลุ่มที่ต้องพึ่งพาอาศัยทรัพยากรธรรมชาติมากที่สุดด้วย

นอกจากนั้น หนังสือยังได้นำเสนอข้อมูลใหม่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระบบนิเวศวิทยาที่แข็งแกร่งกับสุขภาพที่ดีของประชาชน โดยกรณีศึกษาการทำเหมืองแร่ในประเทศมองโกเลียได้แสดงให้เห็นว่าการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรอย่างไม่สมดุลจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของคนยากจนเนื่องจากน้ำเสียและการทำลายทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์แบบดั้งเดิม สำหรับกรณีศึกษาในระดับภูมิภาค ได้มีการศึกษาถึงการสัมผัสระหว่างมนุษย์และสัตว์ซึ่งสามารถช่วยเร่งการเผยแพร่โรคติดต่อต่างๆ เช่น โรคทางเดินหายใจเฉียบพลัน (SARS) และโรคไขหวัดนก และกรณีการศึกษาของประเทศมาเลเซียได้อธิบายการแพร่ระบาดของไวรัส nipah (Nipah) ซึ่งทำให้มนุษย์เสียชีวิตจำนวนมากและฟาร์มปศุสัตว์สุกรได้รับความเสียหายว่ามีสาเหตุสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศวิทยา

กรณีศึกษาหลายกรณีได้มีการค้นคว้าถึงกระบวนการทางสังคม ซึ่งก่อให้เกิดความยากจนและบ่อยครั้งจะนำไปสู่การจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบไม่ยั่งยืน ทั้งจากคนจนและคนไม่จน และจากทั้งภายในและภายนอกกลุ่ม

หนังสือยังได้ระบุว่า ประเด็นเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของระบบการจัดการในภาพรวมซึ่งเป็นความท้าทายต่อชนบททั่วทั้งภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะการจัดการสิทธิในการถือครองทรัพยากรที่ไม่เท่าเทียมกัน และระบบการบริหารจัดการซึ่งบ่อยครั้งมักจะเอื้อผลประโยชน์ต่อเพียงบางกลุ่มบนค่าใช้จ่ายของคนยากจน

ในหลายกรณีศึกษาได้สะท้อนถึงความพยายามที่หลากหลายในการขจัดปัญหาดังกล่าว โดยอาศัยการเป็นพันธมิตรระหว่างกลุ่มทางสังคมและองค์กรเพื่อการพัฒนา รวมถึงองค์กรที่ไม่ใช่รัฐบาล ซึ่งจะสามารถช่วยอำนวยความสะดวกในด้านกฎหมายต่างๆ และบางกรณีศึกษายังได้บ่งชี้ผลในเชิงบวกหากมีการพิจารณาถึงความซับซ้อนในหลายมิติ และความแตกต่างทางการเมือง

หนังสือนี้จัดทำขึ้นโดยเป็นส่วนหนึ่งของโครงการความยากจนและสิ่งแวดล้อมของเอดีบี ซึ่งได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากเอดีบี ประเทศสวีเดน และนอร์เวย์ โดยโครงการดังกล่าวเป็นโครงการทดลองนำร่องและเป็นนวัตกรรมใหม่ในการเผยแพร่ข้อมูล เพื่อบรรเทาความยากจนผ่านการลงทุนในคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ :

เอดีบี ร้อยแก้ว นิติตันท์ประภาส
โทรศัพท์ : 662 263 5300
E-mail : rnitithanprapas@adb.org

ไอยูซีเอ็น Denise Jeanmonod
Asia Communications Coordinator
โทรศัพท์ : 662 662 4061 ต่อ 108
โทรศัพท์เคลื่อนที่ : 661 925 0726
E-mail : denise@iucnt.org

